

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 72/2019-31

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátkou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], pre namietané porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 13 P 208/2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 13 P 208/2017 porušené boli.

2. Okresnému súdu Piešťany prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 P 208/2017 konal bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Okresný súd Piešťany p o v i n n ý zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Piešťany je p o v i n n ý uhradiť [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 346,26 € (slovom tristoštyridsaťšesť eur a dvadsaťšesť centov) na účet jej právnej zástupkyne [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého konania a sťažnostná argumentácia

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 72/2019-14 z 29. októbra 2019 prijal na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 13 P 208/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

2. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uviedla, že v napadnutom konaní vedenom pred okresným súdom, v ktorom je sťažovateľka ako matka maloletých [REDACTED] a [REDACTED] v procesnej pozícii navrhovateľky „o úpravu rodičovských práv a povinností a určenie výživného pre maloleté deti“, dochádza k zbytočným priet'ahom. Konanie sa na jej návrh začalo 16. novembra 2017 a do podania ústavnej sťažnosti a jej doplnenia nebolo vo veci rozhodnuté a dokonca nebolo nariadené ani jedno pojednávanie.

3. Ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že vo veci bolo nariadené pojednávanie na 4. október 2019, ktoré bolo odročené na 6. december 2019.

4. Sťažovateľka tiež vytkla, že okresný súd je nečinný, od podania návrhu nevykonal žiadny relevantný úkon smerujúci k rýchlemu prejednaníu veci, čo spôsobuje sťažovateľke stav právnej neistoty spojený s nemožnosťou uspokojovať všetky oprávnené potreby maloletých.

5. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, sťažovateľka je toho názoru, že neexistuje žiadna skutočnosť svedčiaca o právnej zložitosti veci a tiež o jej skutkovej zložitosti vyžadujúcej si vykonanie rozsiahlejšieho dokazovania. Zároveň zdôraznila, že žiadnym úkonom neprispela k priet'ahom ani k spomaleniu postupu okresného súdu, naopak, snažila sa súdu dať kontakt na otca, ak by tento nepreberal zásielky a mohol tým mariť konanie.

6. Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov a zaplatiť sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 4 000 €, ako aj náhradu trov konania.

7. Vec napadla ústavnému súdu 29. januára 2019 a bola pôvodne pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Brňákovi, ktorému 16. februára 2019 uplynulo funkčné obdobie sudcu ústavného súdu. V súlade s čl. X bodom 5 písm. b) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 schváleného 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto vec prerozdelená náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov a pridelená sudcovi spravodajcovi Martinovi Vernarskému. V zmysle čl. II bodov 3 a 5 rozvrhu práce je na konanie vo veci príslušný tretí senát ústavného súdu v zložení Mojmír Mamojka (predseda senátu) a sudcovia Peter Straka a Martin Vernarský.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a ďalšie podania sťažovateľky

8. Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. Spr 644/19 z 20. novembra 2019 doručeným ústavnému súdu 25. novembra 2019 vyjadril k ústavnej sťažnosti predseda okresného súdu, v ktorom uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného súdu a tiež poukázal na nasledovné:

«K možným namietaným prietahom v konaní je potrebné uviesť, že s doručovaním do Spojeného kráľovstva sú spojené všeobecne známe problémy, aj z dôvodu rozličných právnych úprav týkajúcich sa doručovania písomností. Ako z obsahu spisu vyplýva, len samotné reklamačné konanie doručovacieho orgánu prebiehalo od 07.09.2018 do 04.03.2019 (č.l. 36, 67, 69, 71, 72). Zároveň účastník konania - otec predložil listiny potrebné pre konanie vo veci v cudzom jazyku, čo si vyžiadalo pribratie prekladateľa do konania. Vo veci sa uskutočnili tri termíny pojednávani 26.07.2019, 02.08.2019, 04.10.2019 a ďalšie dva vytýčené termíny pojednávania boli zrušené na základe žiadosti matky za účelom dosiahnutia dohody resp. z dôvodu nedodržania lehoty prekladateľom.

Zákonný sudca, ktorý vo veci koná, vychádzajúc pri tom zo štatistických výkazov za rok 2017, 2018 mal v senáte pridelených 249, 280 vecí a rozhodol v roku 2017, 2018 - 294, 298 vecí, preto v súvislosti s uvedeným si dovoľujem poukázať na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 07. 05. 2013, sp. zn. IV. ÚS 471/2012-75, podľa ktorého „enormná zaťaženosť súdov hraničiaca s ich schopnosťou zabezpečiť v obvyklom čase riadny chod orgánov predstavuje okolnosť hodnú osobitého zreteľa“, na viaceré rozhodnutia Ústavného súdu ČR, ktorý v Náleze zo dňa 14.09.1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, vyslovil, že“ je vecou štátu, aby organizoval svoje súdnictvo tak. aby princípy súdnictva zakotvené v Listine a Dohovore boli rešpektované.“

S poukazom na uvedené, mám za to, že k prietahom v konaní zo strany súdu nedošlo a uplatnenú výšku finančného zadosťučinenia v sume 4.000,- EUR pre sťažovateľku považujem za nedôvodnú.»

9. Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení zároveň vyslovil súhlas s upustením od ústneho pojednávania v danej veci v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

10. K vyjadreniu predsedu okresného súdu zaujala na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj právna zástupkyňa sťažovateľky. Táto vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 27. novembra 2019 uviedla, že sa v plnom rozsahu pridrižiava podanej ústavnej sťažnosti, ako aj jej doplnenia a je toho názoru, že v napadnutom konaní dochádzalo k priet'ahom. Zároveň argumentovala:

„- návrh bol súdu doručený 16.11.2017/ už pred viac ako 2 rokmi / a do dnešného dňa nie je vo veci rozhodnuté a to ani neprávoplatne, pričom predmetom konania je úprava práv a povinností k maloletým deťom, najmä určenie výživného

- prvý úkon konajúceho súdu /prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka/ bol urobený až 19.02.2019, teda až po 3 mesiacoch po podaní návrhu! - prvé priet'ahy v konaní

- sťažnosť podaná zo strany matky prostredníctvom právneho zástupcu zo dňa 13.09.2018- do dnešného dňa sťažovateľka neeviduje odpoveď od Okresného súdu Piešťany

- závada v doručovaní otcovi- k uvedenému sťažovateľka uvádza, že prostredníctvom svojej právnej zástupkyne Okresnému súdu Piešťany telefonicky ako i mailom oznámila kontakt na otca a to dňa 28.05.2018, Okresný súd Piešťany mohol otca mailom príp. telefonicky kontaktovať a zistiť, že otcovi bol návrh doručený, reklamačné konanie prebiehalo v období od 07.09.2018 do 04.03.2019 nadbytočne a neefektívne, pričom od 26.09.2018 je otec maloletých detí právne zastúpený advokátom, ktorý súdu doručil plnomocenstvo a dňa 26.10.2018 sa otec prostredníctvom právneho zástupcu k návrhu vyjadril, z čoho je zrejmé, že mu návrh bol doručený –nebolo treba čakať na skončenie reklamačného konania na Slovenskej pošte- Okresný súd Piešťany od 26.09.2018 do 04.06.2019/ kedy bol spis predložený zákonnej sudkyni, vo veci nekonal- a to viac ako 9 mesiacov...

- Od doručenia splnomocnenia advokátom otca mohol súd tohto vyzvať a komunikovať s ním ohľadom doručenia návrhu otcovi, najneskôr od 26.10.2018 kedy otec doručil súdu vyjadrenie mal súd preukázané, že otcovi sa návrh dostal do sféry dispozície a mohol a mal konať. Prvé pojednávanie v tejto veci bolo následne vytýčené až na deň 26.07.2019- nie je pravda, že bolo odročené na žiadosť matky, bolo odročené na žiadosť oboch rodičov, nakoľko otec nebol prítomný a jeho právny zástupca deklaroval záujem otca uzavrieť s matkou rodičovskú dohodu, čo sa však nepodarilo, nakoľko otec nesúhlasil

Uvedené konanie – nekonanie OS Piešťany počas obdobia /od 26.10. 2018 – doručenia vyjadrenia otca až do dnešných dní nie je možné vyhodnotiť inak, ako neefektívne konanie, ktoré spôsobuje prietahy v konaní o určenie výživného pre maloleté deti, ktoré sú odkázané výživou len na matku.

Nečinnosť Okresného súdu Piešťany, ako aj súčasný stav (po viac ako 24 mesiacov od doručenia návrhu nebolo rozhodnuté ani neprávoplatne, nemožno podľa názoru sťažovateľky ničím ústavne ospravedlniť, ústavne tolerovať a ústavne udržať.“

11. Sťažovateľka už v podanej ústavnej sťažnosti vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania.

12. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

13. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

14. Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

15. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

16. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom. Verejnosc možno vylúčiť len v prípadoch ustanovených zákonom.

17. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

18. Sťažovateľka sa svojou ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom k porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

19. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

20. Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

21. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre s'ťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj ústavnú s'ťažnosť s'ťažovateľky.

IV.

Posúdenie veci ústavným súdom

22. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

23. Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 12 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným priet'ahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb, ďalej z § 30 CMP, podľa ktorého po začatí konania postupuje súd v súčinnosti s ostatnými subjektmi konania tak, aby bola vec v čo najkratšom čase prejednaná a rozhodnutá.

24. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitosť veci, kde je s'ťažovateľka navrhovateľkou v konaní *o úpravu rodičovských práv a povinností a určenie výživného pre maloleté deti*, ústavný súd konštatuje, že obdobné konania možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva, preto dĺžka konania nebola závislá od skutkovej či právnej náročnosti prerokovávanej veci.

25. Predmetom posudzovaného konania pred okresným súdom je návrh na *úpravu rodičovských práv a povinností a určenie výživného pre maloleté deti*, ktorý má priamo vplyv na kvalitu životnej úrovne maloletých, preto ústavný súd je toho názoru, že takéto konania si vyžadujú mimoriadnu starostlivosť a pozornosť súdu, ktorá by mala viesť k efektívnemu a rýchlemu postupu v konaní.

26. Ústavný súd ďalej pri hodnotení okolností tohto prípadu a predovšetkým pri posudzovaní dĺžky konania zhodne s ESLP (napr. H. v. United Kingdom z 8. 7. 1987) prihliadol aj na povahu konania dotýkajúceho sa ochrany záujmov maloletých detí a ich osobného statusu, ktoré si vo všeobecnosti vyžadujú postup súdu s osobitnou starostlivosťou (m. m. II. ÚS 33/99, I. ÚS 53/02). Povaha tohto konania preto podmieňovala prísnejšie hodnotenie jeho priebehu ústavným súdom z toho hľadiska, či v ňom došlo nečinnosťou alebo neefektívnou činnosťou k zbytočným priet'ahom (m. m. I. ÚS 419/2015).

27. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľky v napadnutom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jej ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k zbytočným priet'ahom.

28. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných priet'ahov v doterajšom priebehu konania a zistil z vyjadrenia predsedu okresného súdu, chronologického prehľadu jednotlivých úkonov súdu a predloženého súdneho spisu vyplýva, že návrh na začatie konania bol okresnému súdu doručený 16. novembra 2017, pričom prvý úkon vo veci bol vykonaný vzhľadom na predmet konania až 19. februára 2018, teda po 3 mesiacoch. Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že v súvislosti s chybou v doručovaní zásielky otcovi a opakovaným doručovaním sťažovateľka prostredníctvom svojej právnej zástupkyne okresnému súdu 28. mája 2018 oznámila telefonický a mailový kontakt na otca maloletých, pričom okresný súd, vďaka o problémoch s doručovaním zásielky otcovi, tohto mailovo kontaktoval až 5. septembra 2018, teda po vyše 3 mesiacoch. Otec maloletých na mailový kontakt zo strany okresného súdu reagoval a 26. septembra 2018 bolo okresnému súdu doručené splnomocnenie pre advokáta na jeho zastupovanie v napadnutom konaní. Následne okresný súd doručil

príslušné písomnosti otcovi prostredníctvom jeho právneho zástupcu, ktorý sa k návrhu sťažovateľky vyjadril písomným podaním doručeným okresnému súdu 26. októbra 2018. Vyjadrenie otca okresný súd zaslal sťažovateľke a kolíznemu opatrovníkovi až 14. marca 2019, pravdepodobne z dôvodu čakania na skončenie reklamačného konania Slovenskej pošty, a. s., čo už nebolo potrebné, vzhľadom na doručenie príslušných písomností právnenému zástupcovi otca. Z uvedeného vyplýva nečinnosť a neefektívna činnosť okresného súdu v dĺžke 4 a pol mesiaca. Po uplynutí lehoty na vyjadrenie k vyjadreniu matky bol okresný súd nečinný 2 mesiace (apríl a máj 2019) a následne bol spis 4. júna 2019 predložený zákonnej sudkyni na nariadenie termínu pojednávania.

29. Na základe uvedených skutočností predstavuje celková doba nečinnosti a neefektívnej činnosti okresného súdu vyše 1 rok.

30. Ústavný súd konštatuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (m. m. I. ÚS 688/2014).

31. Ústavný súd zároveň zdôrazňuje už uvedené, že konanie s takýmto predmetom si vyžaduje promptný postup okresného súdu. S ohľadom na túto skutočnosť a fakt, že napadnuté konanie v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti prebiehalo vyše 2 roky a že okresný súd bol nečinný a konal neefektívne v období dlhom vyše 1 rok, je dostatočným dôvodom na vyslovenie porušenia označených práv sťažovateľky.

32. Vychádzajúc z týchto skutočností, ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

V.

Prikázanie vo veci konať a priznanie primeraného finančného zadost'učinenia

33. Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

34. Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, mu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 13 P 208/2017 konal bez zbytočných priet'ahov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti sťažovateľky právoplatne skončená.

35. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

36. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, ak o to požiadal.

37. Podľa § 123 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadost'učinenia, v ústavnej sťažnosti uvedie rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

38. Podľa § 135 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd prizná sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie, orgán verejnej moci, ktorý porušil základné práva a slobody sťažovateľa, je povinný sťažovateľovi priznané finančné zadost'učinenie zaplatiť do dvoch mesiacov od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

39. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 4 000 €, čo odôvodnila predovšetkým celkovou dĺžkou napadnutého konania a stavom právnej neistoty spojeným s nemožnosťou uspokojovať všetky oprávnené potreby maloletých.

40. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

41. Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

42. Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho neodôvodnenú nečinnosť a neefektívnu činnosť v trvaní spolu vyše 1 roka, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľky, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 1 000 € pre sťažovateľku za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde.

VI.

Trovy konania

43. Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

44. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

45. Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 346,26 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2019 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie ústavnej sťažnosti) v hodnote po 163,33 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 9,80 €. Náhradu za tretí úkon právnej služby – stanovisko k vyjadreniu okresného súdu doručené ústavnému

súdu 27. novembra 2019, ústavný súd sťažovateľke nepriznal, pretože obsah doručeného stanoviska nepovažoval za taký, ktorý by prispel k bližšiemu objasneniu posudzovanej veci.

46. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

47. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu